

Arbetsmarknadsdepartementet
Att: Arbetsmarknadsminister Eva Nordmark

8 december 2020

Bästa Eva Nordmark,

Nordiska ministerrådets Gränshinderråd önskar uppmärksamma dig om ett nordiskt gränshinder med koppling till coronakrisen. Hindret "Rätt till arbetslöshetsersättning efter permittering och uppsägning efter arbete i Norge och Finland" finns i Nordiska ministerrådets gränshinderdatabas ([nr.14-022](#)).

I den svenska arbetslöshetsförsäkringen finns ett arbetsvillkor där man ställer krav på arbetsförhållande under de senaste sex månaderna för att sökande ska vara berättigad till arbetslöshetsersättning.

Detta villkor samspelar inte med permitteringsreglerna i Sveriges grannländer dit många svenskar pendlar. Saken grundar sig i att Finland och Norge möjliggör en långvarig permittering på över sex månader.

En sådan permittering medför att arbetsförhållandet fortsätter samtidigt som arbetsgivaren inte behöver betala lön och arbetstagaren har rätt till arbetslöshetsersättning. Om arbetsgivaren därefter inte återkallar arbetstagaren till arbete, måste hen säga upp arbetstagaren som då ska återgå till det svenska systemet enligt gällande lagstiftning. Problemet bottnar i att tid med permittering över sex månader anses inte vara överhoppningsbar tid, och kan därför inte ligga till grund för arbetslöshetsersättning i Sverige. Det innebär att de som har varit permitterade i Norge eller Finland längre än sex månader inte uppfyller arbetsvillkoret i den svenska lagstiftningen för att få rätt till svensk arbetslöshetsersättning.

Under coronakrisen har detta problem åter blivit aktuellt för en ännu större mängd människor i framförallt gränsregionerna mot Finland och Norge än tidigare. De gränsregionala informationstjänsterna och Info Norden har haft daglig kontakt med gränspendlare som uttrycker både oro och frustration över att hamna utanför det sociala skyddsnätet som de betalat till. Som ett resultat av krisen har problemet om överhoppningsbar tid även aktualiserats i gränsregionen mellan Sverige och Danmark.

I Danmark har SAS, Cabin Attendants Union och FTFa a-kasse skapat speciallösningen "tvunget orlov" som ett led av coronakrisen. Detta innebär en tvingad tjänstledighet där arbetstagaren under en viss tidsperiod behåller sin anställning, och de som är

medlemmar i den danska a-kassan FTFa har rätt till dansk arbetslöshetsersättning under tjänstledigheten. Om en gränspendlare som är på "tvunget orlov" blir uppsagd ska hen tillbaka till det svenska systemet, men då kommer hen troligtvis inte beviljas svensk arbetslöshetsersättning från en svensk a-kassa. Detta på grund av att tjänstledighet, liksom vid permittering, inte räknas som överhoppningsbar tid och arbetsvillkoret uppfylls därmed inte.

Gränshinderrådet har tidigare föreslagit till Arbetsmarknadsdepartementet att Sverige betraktar permittering som en "överhoppningsbar" tid så att permitterade arbetstagare efter avslutad anställning därmed kan uppfylla arbetsvillkoret. Även om man försökt lösa problemet via det reformarbete som pågår med EU:s socialskyddsförordning har man ännu inte nått någon lösning.

Coronakrisen är här och nu och invånare i våra utsatta gränsregioner drabbas hårt av konsekvenserna av bristande samspel mellan den svenska lagstiftningen och grannländernas permitteringsregler när den sociala tryggheten faller. Regeringen har redan i våras visat handlingskraft och infört ett antal lättnader på a-kasseområdet, bland annat ändrade medlemsvillkor och lättnader i arbetsvillkoret. Dessutom har ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen höjts.

Därför ber vi att arbetsmarknadsdepartementet åter överväger problemet för att begränsa konsekvenserna av coronakrisen för gränspendlare, och ändrar den svenska lagstiftningen så att permittering i Finland och Norge och "tvunget orlov" i Danmark tolkas som överhoppbar tid. En sådan lösning skulle dessutom avklara det ordinarie gränshinder som finns sedan flera år tillbaka.

Med vänlig hälsning

Sven-Erik Bucht, Sverige
Kimmo Sasi, Finland
Vibeke Hammer Madsen, Norge
Bertel Haarder, Danmark

Medlemmar i Nordiska Ministerrådets Gränshinderråd